

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT
INSPEKCJI HANDLOWEJ**

25-501 Kielce, ul. Sienkiewicza 76
tel. 041 366-19-41, fax 366-22-34
e-mail : wiih.kielce@pro.onet.pl

ŻG.833.32.2016

Kielce, dn. 26.01.2017r.

**Informacja
o wynikach kontroli jakości handlowej
nierafinowanych olejów roślinnych i oliwy
z oliwek**

Kielce, styczeń 2017

Opracowanie:
inspektor Małgorzata Borowiec

Świętokrzyski Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Kielcach zgodnie z wytycznymi Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Departamentu Inspekcji Handlowej w Warszawie, zawartymi w programie DIH-81-6(1)/15/AnŁ z dnia 30.12.2015 r. w II kwartale 2016 roku przeprowadził ogółem 5 kontroli w zakresie jakości handlowej nierafinowanych olejów roślinnych i oliwy z oliwek.

Kontrolą objęto:

- 4 sklepy należących do sieci handlowych, tj.
- „SPOŁEM” Powszechna Spółdzielnia Spożywców,
- „LEWIATAN - KIELCE” SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ,
- „CARREFOUR POLSKA” SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ,
- „EURO SKLEP GASKO” należący do Ewa Skowron, Lucjan Gajek Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „GASKO” s. c.,
 - Sklep Zielarsko – Medyczny Krystyny Bębas - z grupy pozostała

Ustalenia kontroli wg zagadnień tematycznych przedstawiają się następująco:

I. Ocena laboratoryjna oliwy z oliwek oraz nierafinowanych olejów roślinnych oraz ilość rzeczywista pobranych próbek poddano 4 partie kwestionując 1 partię oleju słonecznikowego co stanowi 25 procent ilości zbadanych partii.

II. Badaniom laboratoryjnym na zgodność z deklaracją zamieszczoną na opakowaniu poddano 4 partie kwestionując 1 partię oleju słonecznikowego co stanowi 25 procent ilości zbadanych partii.

Zbadano:

- 1 partię oliwy z oliwek tj.
- **OLIO EXTRA VERGINE DI OLIVA Oliwa z oliwek najwyższej jakości z pierwszego tłoczenia „BASSO” a' 500ml e** wartości 246zł, pobraną w sklepie należącym do „SPOŁEM” Powszechna Spółdzielnia Spożywców
- oraz 3 partie nierafinowanych olejów roślinnych tj.
- **Olej lniany tłoczony na zimno nieoczyszczony „EUROLEN” a' 500ml**, wartości 104,93zł.,
 - **Olej lniany BIO tłoczony na zimno a' 250ml** wartości 164,89zł.,
 - **Olej słonecznikowy BIO – Vergine – tłoczony na zimno (Carrefour BIO) a' 75 cl.**, wartości 104,93zł,
- pobranych, w 2 sklepach należących do sieci handlowych, odpowiednio - „LEWIATAN -KIELCE” SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ oraz „CARREFOUR POLSKA” SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ.

Zakres analiz pobranych próbek obejmował: nalew na podstawie pomiaru gęstości, liczbę kwasową, liczbę nadtlenkową, zawartość wody i substancji lotnych, zawartość substancji niezmydlających się, liczbę zmydlania, liczbę jodową, zawartość kwasów tłuszczowych.

Na podstawie uzyskanych wyników badań laboratoryjnych stwierdzono:

- w próbie Oleju lnianego tłoczonego na zimno, nieoczyszczonego "EUROLEN" a'500ml - niższą zawartość: kwasów tłuszczowych nasyconych, jednonienasyconych oraz wielonienasyconych, które mieszczą się w granicach tolerancji przewidzianej przepisami. W zakresie pozostałych parametrów badany produkt spełniał deklarowane wymagania jakościowe (sprawozdanie z badań nr 254/2016 –Laboratorium Olsztyn), **-uznano że jakość jest właściwa.**

- w próbie Oleju lnianego BIO tłoczonego na zimno a' 250ml - niższą zawartość: kwasów tłuszczowych wielonienasyconych i kwasów tłuszczowych omega 3, które mieszczą się w granicach tolerancji przewidzianej przepisami, oraz wyższą zawartość kwasów tłuszczowych omega 6 (sprawozdanie z badań nr 254/2016 –Laboratorium Olsztyn), **którego nie uznano za wady jakości.**

Zawartość izomerów trans kwasów tłuszczowych metodą chromatografii gazowej wykazano na poziomie 1,3% przy niepewności wyniku 0,5.

W pozycji „Uwagi” w/w sprawozdania laboratorium badawcze zamieściło informację o treści:

„Na etykiecie podano informację, że produkt stanowi 100% oleju bio uzyskanego metodą tłoczenia na zimno z siemienia lnianego. Jednak poziom zawartość kwasów tłuszczowych trans oraz długi termin przydatności do spożycia (03.2017) wskazuje, że jest to olej rafinowany.”

Uwzględniając fakt, że brak jest uregulowań prawnych w zakresie określenia poziomu zawartości izomerów trans kwasów tłuszczowych jak również metod badawczych potwierdzających zastosowanie procesu rafinacji w produkcji olejów jadalnych, tutejszy Inspektorat uznał, że brak jest podstaw do kwestionowania **Oleju lnianego BIO tłoczonego na zimno**. Powyższe stanowisko skonsultowano z Instytutem Przemysłu Tłuszczowego w Warszawie.

Do importera wystąpiono o przesłanie dokumentów potwierdzających ekologiczne metody produkcji, które zostały przesłane.

- w próbie Oleju słonecznikowego BIO – Vergine – tłoczony na zimno (Carrefour BIO) a' 75 cl zaniżoną zawartość kwasów tłuszczowych jednonienasyconych nie mieszczącą się w granicach tolerancji zawartych w tabeli 1 w przewodniku Komisji, w zakresie tolerancji wartości odżywczej produktów, w odniesieniu do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. *w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004.* (sprawozdanie z badań nr 242/2016 Laboratorium Olsztyn)- **uznano, że produkt nie spełnia deklarowanych wymagań jakościowych.**

W związku z powyższym (również za niewłaściwe oznakowanie produktów), nałożono karę pieniężną na podstawie art. 40 a ust. 1 pkt. 3 *ustawy o jakości handlowej w* kwocie 738 zł oraz obciążono Carrefour Polska Sp. z o. o. kosztami analizy w kwocie 2237 zł.

Sprawdzono ilość rzeczywistą wszystkich pobranych próbek w stosunku do deklaracji producentów na opakowaniach jednostkowych dla 4 partii a 10 opakowań jednostkowych, badanych olejów i oliwy z oliwek. Wszystkie próbki wykazały masy netto zgodne z deklarowanymi.

III. Ocena prawidłowości oznakowania:

W zakresie prawidłowości oznakowania ocenie poddano łącznie 20 partii oliwy z oliwek i nierafinowanych olejów roślinnych wartości 2115zł, w tym:

- 9 partii oliwy z oliwek najwyższej jakości z pierwszego tłoczenia wartości 1245 zł,
- 11 partii nierafinowanych olejów roślinnych wartości 870 zł.

W wyniku powyższego zakwestionowano ogółem 14 partii wartości 1574zł, (co stanowi 70 procent partii zbadanych) w tym zakwestionowano 7 partii oliwy z oliwek wartości 945zł (78 procent ilości partii zbadanych) oraz 7 partii nierafinowanych olejów roślinnych wartości 629zł (64 procent ilości zbadanych partii)

Oznakowanie opakowań jednostkowych ocenionych produktów zakwestionowano, z uwagi na:

1. Podanie nazwy kategorii oliwy z oliwek niezgodnej z określoną w przepisach.

Dotyczyło to:

- **Pietro Coricelli” Ekstra oliwa z oliwek pierwszego tłoczenia a'500ml e**, dystrybutor: AN.KA Wines Sp. z o.o. ul. J. Ostrogora 18, 01-163 Warszawa, **„SALVADORI” Ekstra oliwa z oliwek pierwszego tłoczenia, a'500ml e**, dystrybutor (PL): North Coast S.A. ul. 3go Maja 8, 05-800 Pruszków,
- **Carapelli Ekstra oliwa z oliwek pierwszego tłoczenia a'500ml e**, dystrybutor (PL): North Coast S.A. ul. 3go Maja 8, 05-800 Pruszków,

dla których użyto określenia „Ekstra oliwa z oliwek pierwszego tłoczenia” zamiast „Oliwa z oliwek najwyższej jakości z pierwszego tłoczenia”.

2. Brak obowiązkowej informacji dotyczącej kategorii oliwy z oliwek najwyższej jakości z pierwszego tłoczenia tj. „najwyższa kategoria oliwy z oliwek, uzyskana bezpośrednio z oliwek i wyłącznie za pomocą środków mechanicznych”, na etykiecie:

- **Aromatyzowanej Oliwy z Oliwek Extra Vergine z cytryną „Costa d'Oro”, a'250ml**, producent: Costa d'Oro Włochy, dystrybutor: Italmex Warszawa Sp. z o.o., ul. Jana Olbrachta 94, 01-102 Warszawa,

3. Brak informacji o warunkach przechowywania oliwy z oliwek, na etykiecie:

- **Aromatyzowanej Oliwy z Oliwek Extra Vergine z cytryną „Costa d'Oro”, a'250ml**, producent: Costa d'Oro Włochy, dystrybutor: Italmex Warszawa Sp. z o.o., ul. Jana Olbrachta 94, 01-102 Warszawa,

Z uwagi na fakt, że **Aromatyzowana Oliwa z Oliwek Extra Vergine z cytryną „Costa d'Oro”** była oznaczona na butelce informacją „PRD 22.01.2014”, ustalono, że została ona wyprodukowana przed wejściem w życie ww. przepisu rozporządzenia nr 29/2012 (tj. 13.12.2014r.)

4. W sposób nieprawidłowy podana informacja o szczególnych warunkach przechowywania oliwy z oliwek. Dotyczyło to:

- **„SALVADORI” Ekstra oliwa z oliwek pierwszego tłoczenia Ekstra oliwa z oliwek pierwszego tłoczenia, a'500ml e**, dystrybutor (PL): North Coast S.A. ul. 3go Maja 8, 05-800 Pruszków - zadeklarowano: „Przechowywać w chłodnym i suchym miejscu, z dala od źródeł ciepła”, zamiast w ciemnym i chłodnym miejscu,
- **OLIO EXTRA VERGINE DI OLIVA Oliwa z oliwek najwyższej jakości z pierwszego tłoczenia „BASSO” a' 500ml e**, dystrybutor: Italmex Warszawa Sp. z o.o. ul. J. Olbrachta 94, 01-102 Warszawa, zadeklarowano: „Przechowywać w temperaturze pokojowej i z dala od źródeł światła”
- **GOYA Łagodny smak Oliwa z oliwek składająca się z rafinowanej oliwy z oliwek i oliwy z oliwek z pierwszego tłoczenia a'250ml e**, wyprodukowano w Hiszpanii dla: P.H.Z. PROFIT Sp. z o.o. ul. Hetmańska 38, 85-039 Bydgoszcz, zadeklarowano: „Chronić przed światłem i wysoką temperaturą”.

5. Brak oznaczenia w języku polskim, miejsca, w którym wyprodukowano nieprzetworzone produkty rolnicze, z których wytworzono końcowy. Podano tę informację jedynie w języku oryginalnym, tj. „AGRICULTURE UE/NON UE”, na etykiecie :

- **Oleju słonecznikowego BIO – Vergine – tłoczony na zimno (Carrefour BIO) a' 75 cl** dystrybutor: Carrefour Polska Sp. z o.o. ul. Targowa 72, 03-734 Warszawa,

6. Brak oznaczenia pochodzenia oliwy z oliwek najwyższej jakości pierwszego tłoczenia, na etykiecie:

- **„DiCarlo” Oliwa z oliwek najwyższej jakości pierwszego tłoczenia, a' 0,5l** dystrybutor : Firma Handlowa Dorapol Domagała Skwara Sp.J. 31-766 Kraków, ul. Łuczanowicka 27,

7. Niewłaściwie podana informacja o wartości odżywczej. Dotyczyło to:

- **Oleju lnianego tłoczonego na zimno nieoczyszczony EUROLEN a' 500ml**, producent: FONDERHILL Krzysztof Miąskowski, Dziarny 19B, 14-200 Iława, wyłączny dystrybutor: SECPOL Sp. z o.o. ul. Okólna 59, 05-270 Marki,
- **Oleju lnianego BIO tłoczony na zimno a' 250ml**, wyprodukowano dla: Look Food Sp. z o.o., Al. Jerozolimskie 96, 00-807 Warszawa,
- **Oleju z pestek dyni 100% czystego tłoczonego na zimno niefiltrowanego nierafinowanego „Kier” a' 250ml**, wyprodukowanego w Austrii dla: Marimax Polska Sp. z o.o., ul. Poezji 18, 04-994 Warszawa,

- Oleju z kielków pszenicy, zimnotłoczonego, nieoczyszczonego „OIVita”, a'100ml OLVITA Krzysztof Dziaduch, Panków 2, 58-125 Pszenno o/ Mysłaków 84a, 58-124 Marcinowice,
- Oleju ostropestowego, tłoczonego na zimno, nierafinowanego, niefiltrowanego, dekantowany „farmvit” a' 250ml, wyprodukowanego dla: FarmVit, ul. Gen. L. Okulickiego 133D, 71-040 Szczecin, przez: HerbaNordPol- Gdańsk Sp. z o. o. ,
- Oleju z pestek dyni wielkopolskiego, tłoczonego na zimno, nierafinowanego „Vita Corn”, a'250ml, PPHU „VITA CORN” Sp. z o.o. ul. Kołłątaja 24, 61-413 Poznań,

8. Brak podania wartości procentowej referencyjnych wartości spożycia w przeliczeniu na 100g lub na 100ml., dla wymienionej w tabeli wartości odżywczej witaminy E. Dotyczyło to:

- Oleju z pestek dyni 100% czystego, tłoczonego na zimno niefiltrowanego, nierafinowanego „Kier” a' 250ml, wyprodukowano w Austrii dla: Marimax Polska Sp. z o.o., ul. Poezji 18, 04-994 Warszawa,
- Oleju lnianego tłoczonego na zimno, nieoczyszczonego EUROLEN a' 500ml , dystrybutor: SECPOL Sp. z o.o. ul. Okólna 59, 05-270 Marki,

Ponadto zakwestionowano sposób prezentacji w miejscu sprzedaży produktu :

- Omega 3 „Costa d'Oro” a'500ml e, kompozycja pięciu olejów roślinnych, wyprodukowanego we Włoszech przez COSTA d'Oro S.p.A. Via Crispino Merini 1, 06049 Spoleto (PG) – Italia,

Produkt opatrzony był wywieszką cenową z opisem: „OLIWA OMEGA 3 500ML OLISANA”, co wprowadza konsumentów w błąd co do charakteru, tożsamości i składu produktu.

Na żądanie kontrolujących zmieniono nazwę produktu na wywieszce cenowej.

Na przedsiębiorcę Ewa Skowron, Lucjan Gajek Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „GASKO” s. c. Bolechowice 63A, 26-052 Nowiny - nałożono karę pieniężną na podstawie art. 40 a ust. 1 pkt. 3 ustawy o jakości handlowej w wysokości 500 zł.

Do kontrolowanych przedsiębiorców, producentów, importerów lub dystrybutorów kwestionowanych produktów skierowano wystąpienia pokontrolne wnosząc, o podjęcie stosownych działań mających na celu poprawę i dostosowanie oznakowania do wymagań zawartych w obowiązujących przepisach.

IV. Aktualność dat minimalnej trwałości:

W zakresie tym sprawdzono 20 partii nierafinowanych olejów roślinnych i oliwy z oliwek wartości 2115 zł.

W wyniku powyższego, zakwestionowano 1 partię tj. Aromatyzowanej Oliwy z Oliwek Extra Vergine z cytryną „Costa d'Oro”, a'250ml, z uwagi na przekroczoną o 3 miesiące datę minimalnej trwałości. Za wykroczenie z art. 100.1.1 ustawy z dnia 25.08.2006r o bezpieczeństwie żywności

i żywienia, osobę odpowiedzialną ukarano mandatem karnym kredytowanym w wysokości 100zł. Przeteterminowaną oliwę przedsiębiorca dobrowolnie wycofał z obrotu handlowego.

V. Sposób przechowywania zgodnie z przepisami i deklaracją producentów:

Do warunków i sposobu przechowywania olejów roślinnych nierafinowanych i oliwy nie wniesiono zastrzeżeń. Wszystkie oceniane partie przechowywane były na półkach w klimatyzowanych pomieszczeniach, z dala od źródeł światła.

VI. Objętość netto opakowań, sposób zamknięcia:

W kontrolowanych placówkach, zgodnie z art. 2 rozporządzenia Komisji nr 29/2012 objętość netto opakowań oliwy z oliwek nie przekraczała ustalonego maksymalnego limitu 5l i sposób zamknięcia opakowań nie pozwalał na otwarcie i ponowne zapieczętowanie.

VII. Możliwość śledzenia drogi produktów

W każdej z kontrolowanych placówek na znajdujące się w sprzedaży i poddane ocenie produkty przedłożono dokumenty dostaw umożliwiające ich identyfikację oraz daty dostaw. Stwierdzono, że przestrzegany jest przepis art. 18 rozporządzenia nr 178/2002 dotyczący możliwości śledzenia drogi żywności.

VIII. Identyfikacja kontrolowanego przedsiębiorcy

Kontrolowane jednostki prowadziły działalności zgodnie z wpisami do Krajowego Rejestru Przedsiębiorców oraz Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

Materiały z kontroli dały podstawę do:

1. Wydania 2 decyzji, o nałożenie kary finansowej wobec przedsiębiorców na podstawie **art. 40 a ust.1 pkt 3** ustawy z dnia 21 grudnia 2000r o jakości handlowej artykułów rolno- spożywczych z tytułu wprowadzenia i sprzedaży nierafinowany olejów roślinnych i oliwy z oliwek o niewłaściwej jakości handlowej, wobec:

- „CARREFOUR POLSKA” SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
ul. Targowa 72, 03-734 Warszawa - kara 738,73zł oraz obciążenie kosztami analizy w kwocie 2237 zł
- Ewa Skowron, Lucjan Gajek Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „GASKO” s. c.
Bolechowice 63A, 26-052 Nowiny - kara w wysokości 500 zł.

W trzech przypadkach na zasadzie testu proporcjonalności odstąpiono od nałożenia kar.

2. Skierowania wystąpień pokontrolnych obligujących do wyeliminowania stwierdzonych

nieprawidłowości do 5 kontrolowanych przedsiębiorców, 4 producentów, 7 dystrybutorów lub importerów zakwestionowanych nierafinowanych olejów roślinnych oraz oliw, z wnioskami o prawidłowe znakowanie, przesyłając informacje do wiadomości właściwych miejscowo Wojewódzkich Inspektoratów Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych oraz Wojewódzkich Inspektoratów Inspekcji Handlowej.

3. Nałożenia 1 mandatu karnych na kwotę 100zł, za popełnienie wykroczenia z art. 100.1.1 ustawy z dnia 25.08.2006r *o bezpieczeństwie żywności i żywienia* (Dz. U. z 2015r, poz. 594, z późn. zm.),

PODSUMOWANIE:

Z ustaleń kontroli wynika, że na 5 skontrolowanych placówek we wszystkich stwierdzono nieprawidłowości polegające na niewłaściwej jakości handlowej produktów i ich prezentacji w miejscu sprzedaży oraz oferowaniu do sprzedaży oliwy o przekroczonej dacie minimalnej trwałości. Dalsze prowadzenie kontroli w powyższym zakresie jest wskazane ze względu na dobro konsumentów.

Załączniki:

- zestawienia tabelaryczne jako zał. Nr 1

Zatwierdził: